

NAMANGAN VILOYATI STATISTIKA BOSHQARMASI

*2024- yil yanvar-dekabr oyi
uchun dastlabki ma'lumot*

NAMANGAN VILOYATI TASHQI SAVDO AYLANMASI

*Tashqi iqtisodiy faoliyat va savdo
statistikasi bo'limi:
(69) 211-72-00*

TASHQI SAVDO AYLANMASI

Mamlakatimizda olib borilayotgan iqtisodiy islohotlar xorijiy davlatlar bilan savdo aloqalarining jadal o'sishiga xizmat qilmoqda. Xususan, mamlakatning eksport salohiyatini oshirish bo'yicha qabul qilingan qarorlar mahalliy kompaniyalarga tashqi bozorlarda ko'proq tajriba orttirishga imkon beradi. Pirovardida ular jahon savdosida raqobatdosh ustunlikka ega bo'ladi.

Namangan viloyatida bu borada so'nggi yillarda amalga oshirilayotgan eksportni rag'batlantirish, importni optimallashtirish va umuman olganda tashqi savdo muvozanatini ta'minlash maqsadida amalga oshirilgan chora-tadbirlar natijasida, 2024- yilning yanvar-dekabr oylarida viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) 1 341,6 mln. AQSH dollariga yetdi va 2023- yilning yanvar-dekabr oylariga nisbatan -150,4 mln. AQSH dollariga yoki -4,5 % ga kamaydi.

TASHQI SAVDO AYLANMASI (yanvar-dekabr, mln. AQSH dollari)

Tashqi savdo aylanmasi

2024- y.: **1 341,6** (-4,5 %)

(2023- y.: **1 404,8**)

Saldo

2024- y.: **-150,4** (2023- y.: **-252,4**)

Eksport

2024- y.: **595,6** (+3,4 %)

(2023- y.: **576,2**)

TSA'dagi ulushi

55,5 %

44,5 %

Import

2024- y.: **746,0** (-10,0 %)

(2023- y.: **828,6**)

Tashqi savdo aylanmasi – muayyan davr uchun mamlakat eksporti va importi qiymatining miqdori hisoblanadi. Tovarlarining tashqi savdo statistikasida O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududiga olib kirish (import) yoki O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududidan olib chiqish (eksport) natijasida mamlakat material resurslari zaxiralariga qo‘shiladigan yoki ulardan ayirib tashlanadigan tovarlar hisobi tashqi savdo umumiy hisob tizimi asosida yuritiladi.

TSAda eksport hajmi 596,5 mln. AQSH dollariga (2023- yilning yanvar-dekabr oylariga nisbatan 3,5 % ga ko‘paydi) va import hajmi 745,1 mln. AQSH dollariga (-10,1 % ga kamaydi) yetdi. Hisobot davrida -150,4 mln. AQSH dollari qiymatida manfiy tashqi savdo balansi qayd etildi.

NAMANGAN VILOYATI TASHQI SAVDO AYLANMASIDA ENG YUQORI ULUSHGA EGA BO‘LGAN DAVLATLAR (2024- yil yanvar-dekabr, mln. AQSH dollari)

<p>Rossiya</p> <p>TSA – 429,8</p> <p>Eksport: 345,8 Import: 84,0</p> <p> 32,0 %</p>	<p>XXR</p> <p>TSA – 319,6</p> <p>Eksport: 47,9 Import: 271,7</p> <p> 23,8 %</p>	<p>Qozog‘iston</p> <p>TSA – 84,2</p> <p>Eksport: 29,2 Import: 55,0</p> <p> 6,3 %</p>	<p>Qirg‘iz Respublikasi</p> <p>TSA – 76,6</p> <p>Eksport: 43,0 Import: 33,7</p> <p> 5,7 %</p>	<p>Hindiston</p> <p>TSA – 72,1</p> <p>Eksport: 0,2 Import: 71,8</p> <p> 5,4 %</p>
<p>Turkiya</p> <p>TSA – 72,5</p> <p>Eksport: 23,7 Import: 48,8</p> <p> 5,4 %</p>	<p>Germaniya</p> <p>TSA – 47,0</p> <p>Eksport: 14,5 Import: 32,5</p> <p> 3,5 %</p>	<p>Belarusiya</p> <p>TSA – 34,2</p> <p>Eksport: 6,6 Import: 27,6</p> <p> 2,5 %</p>	<p>Koreya Respublikasi</p> <p>TSA – 22,0</p> <p>Eksport: 0,4 Import: 21,6</p> <p> 1,6 %</p>	<p>Polsha</p> <p>TSA – 15,1</p> <p>Eksport: 7,8 Import: 7,3</p> <p> 1,3 %</p>

Namangan viloyati jahonning 77 mamlakati bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSAning nisbatan salmoqli hissasi Rossiya (32,0 %), XXRda (23,8 %), Qozog‘istonda (6,3 %) Qirg‘iz Respublikasi (5,7 %), Turkiyada (5,4 %) va Hindistonda (5,4 %) qayd etilgan.

NAMANGAN VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI

(yanvar-dekabr, mln. AQSH dollari)

Davlatlar	2022- y.	2023- y.	2024- y.
Rossiya	413,8	461,9	429,8

<i>Eksport</i>	301,7	347,8	345,8
<i>Import</i>	112,0	114,1	84,0

XXR	270,9	318,6	319,6
------------	--------------	--------------	--------------

<i>Eksport</i>	40,0	47,2	47,9
<i>Import</i>	230,9	271,3	271,7

Turkiya	102,3	79,8	72,5
----------------	--------------	-------------	-------------

<i>Eksport</i>	41,7	16,8	23,7
<i>Import</i>	60,6	63,0	48,8

Hindiston	12,2	32,6	72,1
------------------	-------------	-------------	-------------

<i>Eksport</i>	0,7	0,3	0,2
<i>Import</i>	11,5	32,2	71,8

Qozog'iston	112,6	99,9	84,2
--------------------	--------------	-------------	-------------

<i>Eksport</i>	44,6	33,9	29,2
<i>Import</i>	67,9	66,0	55,0

Qirg'iz Respublikasi	83,7	59,8	76,6
-----------------------------	-------------	-------------	-------------

<i>Eksport</i>	63,0	35,8	43,0
<i>Import</i>	20,6	24,0	33,7

Germaniya	35,6	46,3	47,0
------------------	-------------	-------------	-------------

<i>Eksport</i>	9,1	9,9	14,5
<i>Import</i>	26,5	36,4	32,5

Belarus	34,7	40,5	34,2
----------------	-------------	-------------	-------------

<i>Eksport</i>	2,5	4,1	6,6
<i>Import</i>	32,2	36,4	27,6

Koreya Respublikasi	20,1	27,1	22,0
----------------------------	-------------	-------------	-------------

<i>Eksport</i>	3,3	3,0	0,4
<i>Import</i>	16,8	24,1	21,6

Polsha	25,0	35,3	15,1
---------------	-------------	-------------	-------------

<i>Eksport</i>	11,8	15,2	7,8
<i>Import</i>	13,3	20,2	7,3

	Davlatlar	2022- y.	2023- y.	2024- y.
	Fransiya	10,3	14,5	11,7
	<i>Eksport</i>	0,1	0,2	0,2
	<i>Import</i>	10,2	14,2	11,5
	Malayziya	15,0	15,5	10,4
	<i>Eksport</i>	0,0	0,2	0,0
	<i>Import</i>	15,0	15,3	10,4
	Ukraina	11,1	11,2	7,6
	<i>Eksport</i>	6,7	8,6	5,2
	<i>Import</i>	4,4	2,6	2,4
	Tojikiston	10,3	12,7	12,6
	<i>Eksport</i>	7,0	8,0	8,9
	<i>Import</i>	3,3	4,7	3,7
	Eron	8,3	15,0	8,9
	<i>Eksport</i>	4,7	5,9	5,5
	<i>Import</i>	3,6	9,1	3,4
	Ispaniya	1,2	1,1	2,9
	<i>Eksport</i>	0,8	0,7	0,1
	<i>Import</i>	0,4	0,4	2,8
	Ozərbayjon	3,5	4,3	5,7
	<i>Eksport</i>	2,4	3,3	5,3
	<i>Import</i>	1,1	1,0	0,4
	Pokiston	9,9	2,3	10,7
	<i>Eksport</i>	7,5	0,4	9,3
	<i>Import</i>	2,4	1,8	1,4
	Latviya	4,4	6,0	2,7
	<i>Eksport</i>	0,7	1,2	0,7
	<i>Import</i>	3,7	4,9	2,0
	Indoneziya	6,5	1,9	9,7
	<i>Eksport</i>	0,0	0,0	0,0
	<i>Import</i>	6,5	1,9	9,7

NAMANGAN VILOYATIDA HUDUDLAR KESIMIDA TASHQI SAVDO AYLANMASI (2024- yil yanvar-dekabr, mln. AQSH doll.)*

	Hajm mln. AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da	Ulushi, % da
Namangan viloyati	1 341,6	95,5	100,0
Namangan sh.	575,7	92,2	42,9
<i>tumanlar:</i>			
Mingbuloq	14,7	115,2	1,1
Kosonsoy	116,4	114,4	8,7
Namangan	53,8	86,2	4,0
Norin	42,5	59,2	3,2
Pop	73,3	200,7	5,5
To'raqo'rg'on	130,6	69,2	9,7
Uychi	86,8	97,6	6,5
Uchqo'rg'on	29,2	76,8	2,2
Chortoq	71,1	122,0	5,3
Chust	113,3	122,2	8,4
Yangiqo'rg'on	31,7	112,7	2,4

Eng yuqori hajm,
mln. AQSH dollari

Namangan sh.

575,7

To'raqo'rg'on

130,6

Kosonsoy

116,4

Eng quyi hajm,
mln. AQSH dollari

Mingbuloq

14,7

Uchqo'rg'on

29,2

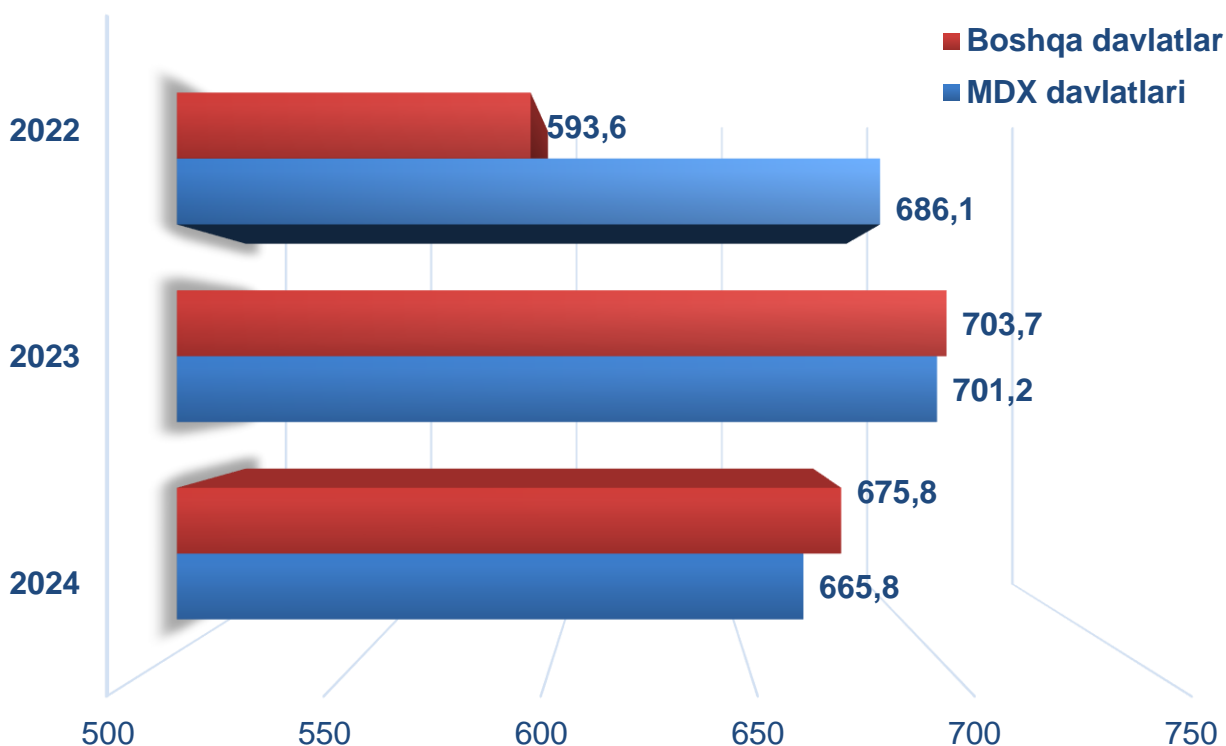
Yangiqo'rg'on

31,7

ViLOYATning tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng yuqori ulushni Namangan shahri 42,9 % ulush bilan 575,7 mln. AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Mingbuloq tumani 1,1 % ulush bilan 14,7 mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

* Tabiiy gaz va elektr energiyasi yetkazib berish, shuningdek, maxsus eksport bo'yicha rasmiy statistik ma'lumotlar, O'zbekiston Respublikasi viloyatlari, shaharlar va tumanlari bo'yicha taqsimlanmagan

NAMANGAN VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar-dekabr, mln. AQSH dollari)

2024- yil yanvar-dekabr oylarida tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 49,6 % ni tashkil etib, tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 2023- yilning mos davriga nisbatan -0,1 % ga kamaydi.

Viloyatning boshqa xorijiy davlatlar bilan TSAsi 2024- yilning yanvar-dekabr 2023- yilning mos davriga nisbatan 0,1 % ga ko'paydi va jami TSA'dagi ulushi 50,4 % ni tashkil etdi.

Namangan Viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi 2024- yil yanvar-dekabr holatiga ko'ra, 665,8 mln. AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan, eksport 457,6 mln. AQSH dollariga yetgan bo'lsa, import 208,2 mln. AQSH dollari qiymatida qayd etildi.

NAMANGAN VILOYATINING MDH MAMLAKATLARI BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASIDAGI ULUSHI (2024- yil yanvar-dekabr, ulushi foizda)

Rossiya-64,5

Qozog'iston-12,6

Turkmaniston-2,0

Qirg'iz
Respublikasi-11,5

Tojikiston-1,9

Belarus-5,1

Ozarbajjon-0,9

Ukraina-1,1

Armaniston-0,1

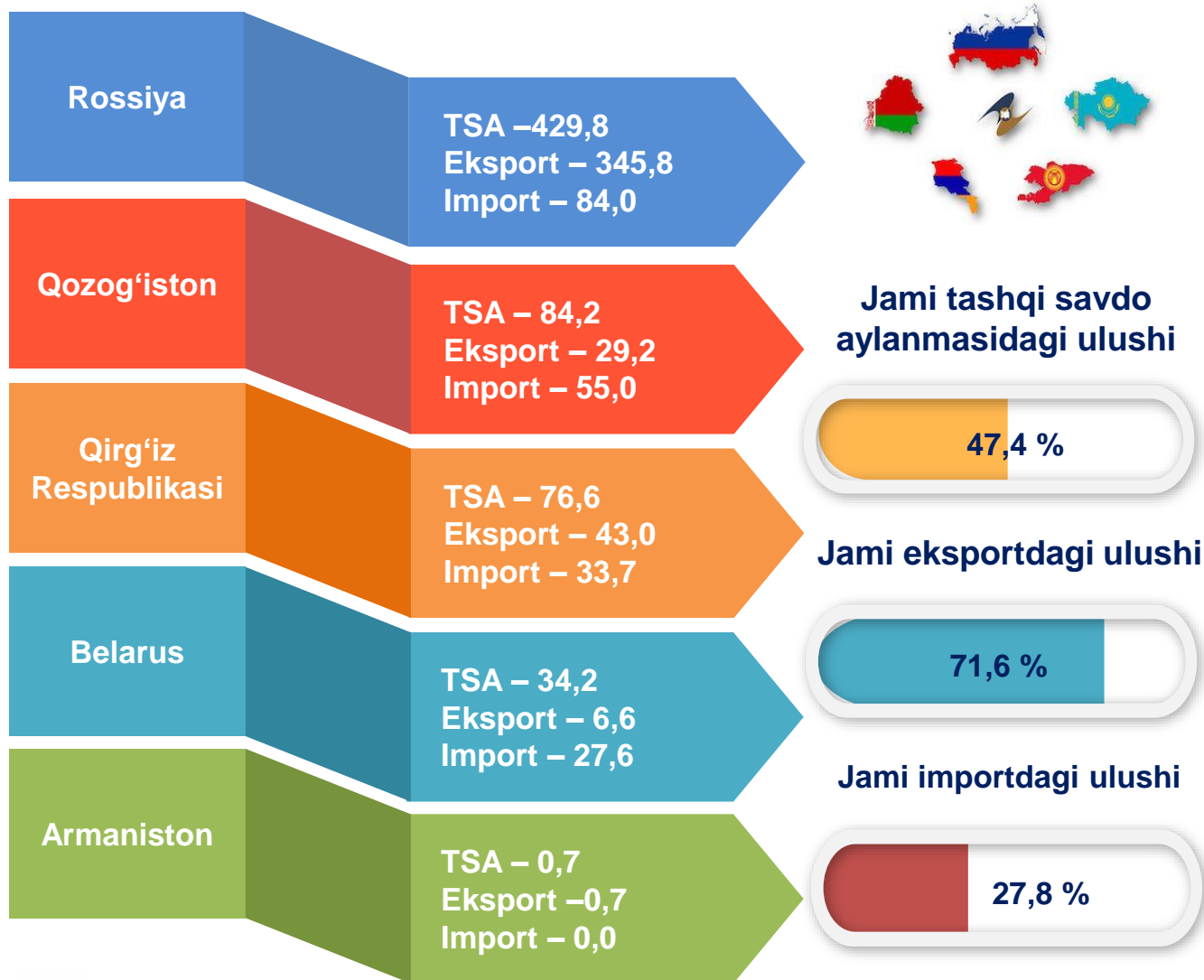

Moldova-0,2

Namangan viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi eng yuqori ulush Rossiya (64,5 %), Qozog'iston (12,6 %) hamda Qirg'iz Respublikasi (11,5 %) davlatlari bilan qayd etildi.

NAMANGAN VILOYATINING YEOIIGA A'ZO DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI (yanvar-dekabr, mln. AQSH dollari)

Namangan viloyatining Yevroosiyo iqtisodiy ittifoqiga a'zo davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi 625,6 mln. AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan eksport hajmi 425,3 mln. AQSH dollari, import hajmi esa 200,2 mln. AQSH dollariga yetdi.

Shuni takidlash lozimki, YEOIning a'zo davlatlari (Rossiya, Belarus, Qozog'iston, Armaniston va Qirg'iz Respublikasi) o'rtasida tovarlar va xizmatlar harakati, migrantlar harakatlanishi va kapital harakatining erkinligi ta'minlangan bo'lib, yagona bojxona tizimiga ega bo'lgan umumiy iqtisodiy hudud shakllantirilgan.

NAMANGAN VILOYATINING EKSPORTI

(2024- yil yanvar-dekabr)

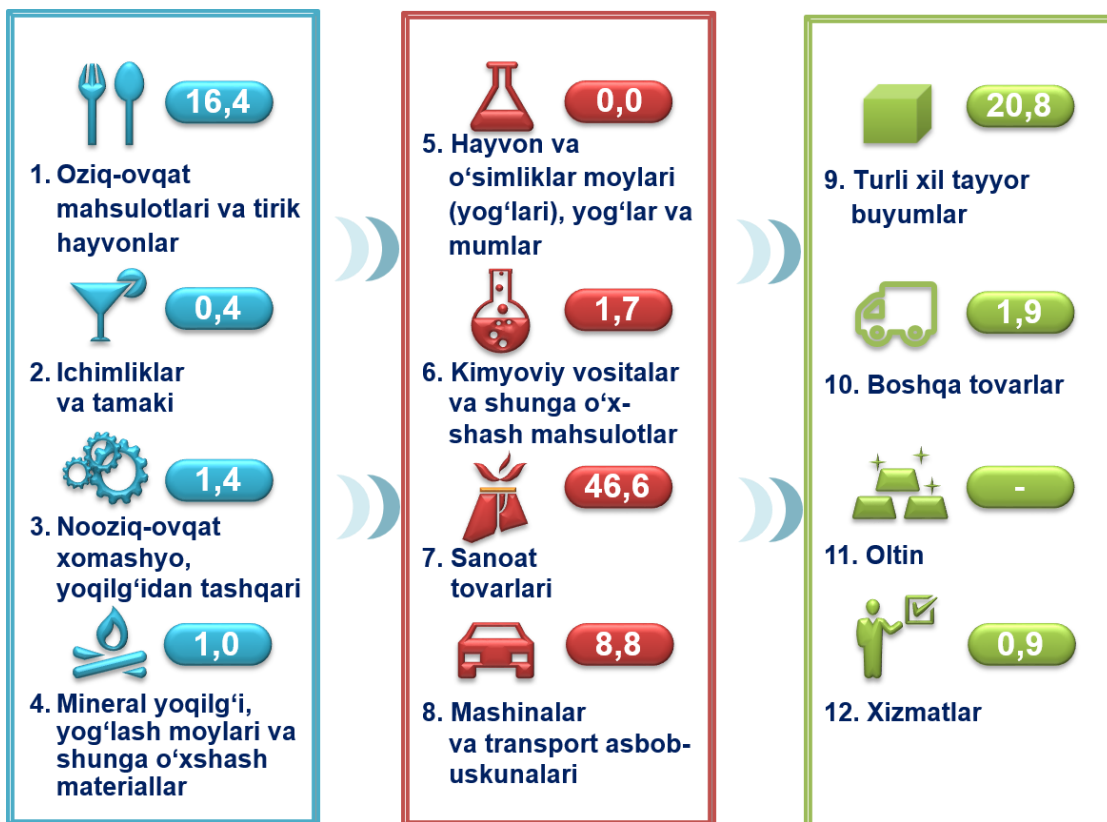

Xalqaro iqtisodiy aloqalarning rivojlanishi eksportning barqaror o'sishiga ko'maklashadi va bu o'z navbatida ma'lum natijalarga erishish uchun zamin yaratadi. Mamlakatning eksport salohiyatini oshirish, eksportyorlarni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash, eksportbop mahsulotlar nomenklaturasini kengaytirish maqsadida amalga oshirilgan islohotlar natijasida, 596,5 mln. AQSH dollari qiymatidagi (2023- yilning mos davriga nisbatan 3,5 % ga ko'paydi) tovar va xizmatlar eksport qilinishi ta'minlandi.

XSST* BO'YICHA EKSPORT TARKIBI

(2024- yil yanvar-dekabr ulushi % da)

O'zbekiston Respublikasida tovarlar tashqi savdosi statistik ko'rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat tovar nomenklaturasi (keyingi o'rinlarda TIF TN) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (keyingi o'rinlarda – XSST) ishlatiladi. Bu o'z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni XSST bo'yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o'rtasida o'tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

NAMANGAN VILOYATIDA XSST BO'YICHA EKSPORTI TARKIBI (yanvar-dekabr, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Mln. AQSH dollari		O'zgarish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nisbatan, % da	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Jami eksport	576,2	596,5	98,6	103,5	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	86,7	98,1	81,9	113,0	15,1	16,4
Ichimliklar va tamaki	3,1	2,3	2,1m.	73,5	0,5	0,4
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	8,6	8,5	96,2	99,6	1,5	1,4
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	3,7	5,8	3,3m.	157,5	0,6	1,0
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	5,2	10,1	33,6	196,4	0,9	1,7
Sanoat tovarlari	276,9	278,0	91,7	100,4	48,1	46,6
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	18,2	52,6	177,9	2,9m/	3,2	8,8
Turli xil tayyor buyumlar	136,2	124,0	112,5	91,1	23,6	20,8
Xizmatlar	26,5	5,0	144,3	18,9	4,6	0,9
Boshqa tovarlar	11,2	11,5	-	102,7	1,9	1,9

Eksport tarkibida tovarlar ulushi 99,2 % ni tashkil etib, ular sanoat tovarlari (46,6 %), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (16,4 %) va mashinalar va transport asbob-uskunalari (8,8 %) hissasiga to'g'ri kelmoqda.

**NAMANGAN VILOYATI XSST BO'YICHA EKSPORTI TARKIBI (2024- yil
yanvar-dekabr)**

 XSST bo'limi nomi	Ming. AQSH dollari	2023- yilning mos davriga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	98 041,9	113,0
03-bo'limga kiritilgan hayvonlardan tashqari, tirik hayvonlar	634,2	98,4
Don va ularning mahsulotlari	2 373,2	65,1
Hayvonlar uchun ozuqa	54,8	313,1
Kofe, choy, kakao, mahsulotlar va ulardan iborat mahsulotlar	216,9	59,3
Sut mahsulotlari va parranda tuxumi	5 840,7	2,4m.
Sabzavot va meva	88 468,9	112,1
Baliq (dengiz sut emizuvchilari emas), shaqaloqlar, mollyuskalar va suv umurtqasizlari va ulardan tayyorlanadigan tayyorgarlik	278,5	49,8
Shakar, shakar mahsulotlari va asal	174,7	98,6
Ichimliklar va tamaki	2 270,5	73,5
Ichimliklar	2 071,5	67,0
Tamaki va tamaki mahsulotlari	199,0	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	8 536,2	99,6
Moyli urug'lar va moyli mevalar	819,2	141,8
Tabiiy kauchuk (sintetik kauchuk va regenerlangan rezina)	198,2	7,3m.
Bo'limga kiritilgan 56 dan tashqari o'g'itlar uchun xomashyo va mineral xomashyo (ko'mir, neft va qimmatbaho toshlardan tashqari)	33,6	148,8
Boshqa toifalarga kiritilmagan hayvon va o'simlik mahsulotlari	1 517,6	2,1m.
To'qimachilik talchalari (tops va boshqa chizilgan jundan tashqari) va ularning chiqindilari (ip yoki matolarga qayta ishlanmagan)	5 967,5	84,4
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	5 752,8	157,5
Neft va neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	5 752,8	157,5
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	584,9	-
O'simlik moylari va yog'lari, xom, tozalangan yoki fraksiyalangan	-	-
Hayvonlar va o'simliklar moylari va yog'lari, qayta ishlangan; hayvonlar va o'simliklardan kelib chiqqan mumlar; texnik aralashmalar va preparatlar	584,9	-
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	10 125,8	196,4
Boyog'chi va dubil moddalar va boyoqchilar	74,8	190,4
Tibbiyot va farmatsevtika mahsulotlari	397,6	53,5
Yoqilmagan shakldagi plastmassalar	34,1	65,2
Boshqa toifalarga kiritilmagan kimyo materiallari va mahsulotlar	9 080,3	2,5m.
Efir moylari, rezinoidlar va parfyumer moddalar; tualet preparatlari, jalb qiluvchi va yoyuvchi vositalar	324,7	74,4

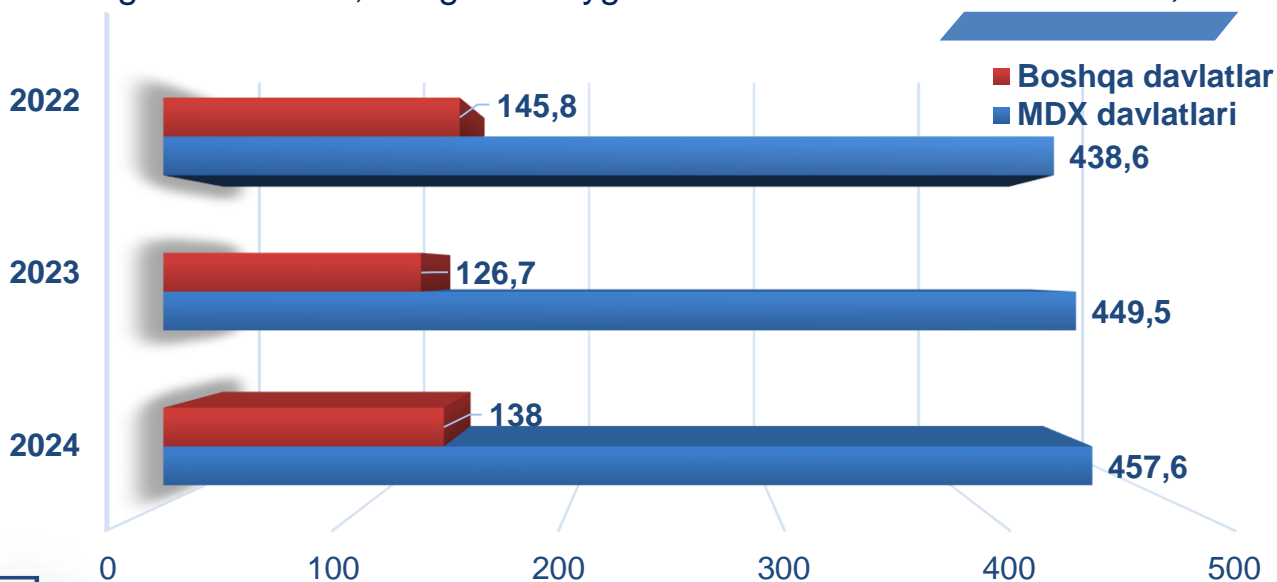
XSST bo'limi nomi	Ming. AQSH dollari	2023- yilning mos davriga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari	278 005,3	100,4
Qimmatbaho, karton va qo'shimcha massa, qo'shimcha yoki karton buyumlar	155,9	102,4
Boshqa toifalarga kiritilmagan metall buyumlar	6 308,1	107,1
Tizimdan va yog'chidan iborat buyumlar (mebeldan tashqari)	19,9	115,9
Teri, boshqa toifalarga kiritilmagan tayyor teridan ishlab chiqarilgan buyumlar	12 932,0	134,9
Boshqa toifalarga kiritilmagan ruda bo'lmagan qazilma mahsulotlar	1950,5	103,9
Boshqa toifalarga kiritilmagan rezina buyumlar	11,7	15,5
To'qimachilik ip tishlari, matolar, boshqa toifalarga kiritilmagan tayyor buyumlar va shunday mahsulotlar	256 626,4	99,0
Cho'gin va bolat	0,7	0,6
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	52 603,0	2,9m.
Aniq tarmoqlar uchun maxsus mo'ljallangan mashinalar	547,2	27,9
Boshqa toifalarga kiritilmagan sanoat uchun maxsus bo'lmagan mashinalar va uskunalar va boshqa toifalarga kiritilmagan mashinalar detallari	597,1	151,0
Boshqa toifalarga kiritilmagan elektr mashinalar, apparatlar va priborlar va ularning elektr detallari (shu jumladan boshqa toifalarga kiritilmagan elektr maishiy priborlarning elektr bo'lmagan detallari)	21 514,3	136,4
Energogenerator mashinalar va uskunalar	29 898,1	121,1m.
Turli xil tayyor buyumlar	123 770,0	91,1
Boshqa toifalarga kiritilmagan suv o'tkazish-kanalizatsiya, isitish va yoritish uskunalarining blok binolari, armatura va mustahkamlashlari	201,2	145,1
Yo'l buyumlari, sumkalar va shunday konteynerlar	284,0	2,4m.
Mebel va uning detallari, to'qimachilik buyumlari, matraslar, matraslar tiklovlari, yo'laklar va shunday mebel	181,0	10,2
Poyabzal	344,3	33,7
Kiyim-kecha buyumlari va kiyim-kecha buyumlari	121 151,8	92,0
Boshqa toifalarga kiritilmagan turli tayyor buyumlar	1 602,6	140,6
Boshqa tovarlar	11 473,5	102

O'zbekiston tashqi savdo statistikasida sherik mamlakatlarga quyidagilar kiradi: olib kirishda-tovarlar kelib chiqqan mamlakat, agar kelib chiqqan mamlakat noaniq bo'lsa, jo'natib yuborgan mamlakat. Olib chiqishda - tovarlar yuboriladigan mamlakat hisoblanadi.

2024- yilning yanvar-dekabr oylarida MDH mamlakatlariga eksportning ulushi o'tgan yilning mos davriga nisbatan -2,7 % ga kamaygan.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTI HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar-dekabr, mln.
AQSH dollari)

2024- yilning yanvar-dekabr oylarida tashqi savdo aylanmasida tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkorlarimiz Rossiya, XXR, Qozog'iston, Turkiya, Ukraina, Eron va Qirg'iz Respublikasi kabi davlatlar bo'lgan. Ularning umumiy eksportdagi ulushi 86,6 % ni tashkil etdi.

VILOYAT EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2024- yil yanvar-dekabr, % da)

NAMANGAN VILOYATIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN EKSPORTI HAJMI VA O'SISH SUR'ATLARI *(yanvar-dekabr)*

Davlatlar	Mln. AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Egallab turgan o'rni	
	2023-y.	2024-y.	2023-y.	2024-y.	2023-y.	2024-y.
Rossiya Federatsiyasi	347,8	345,8	115,3	99,4	1	1
Xitoy	47,2	47,9	118,0	101,4	3	2
Qirg'iziston	35,8	43,0	56,8	120,0	2	3
Qozog'iston	33,9	29,2	75,9	86,3	4	4
Turkiya	16,8	23,7	40,2	141,1	29	5
Germaniya	9,9	14,5	108,1	147,5	13	6
Turkmaniston	6,6	11,6	79,3	175,1	11	7
Pokiston	0,4	9,3	6,0	20,5m.	5	8
Tojikiston	8,0	8,9	113,2	111,7	12	9
Afg'oniston	4,5	8,1	86,0	178,6	9	10
Polsha	15,2	7,8	128,7	51,2	6	11
Belarus	4,1	6,6	162,6	160,5	7	12
Eron	5,9	5,5	125,5	92,8	16	13
Ozərbayjon	3,3	5,3	137,9	159,6	8	14
Ukraina	8,6	5,2	128,4	60,3	21	15
Gruziya	2,2	2,8	97,6	130,7	18	16
Isroil	2,4	2,8	138,2	117,2	31	17
Vyetnam	0,1	2,4	-	30,3m.	15	18
Quveyt	2,8	1,7	-	60,1	26	19
Moldova	1,0	1,5	65,9	147,7	25	20

NAMANGAN VILOYATIDA HUDUDLAR KESIMIDA EKSPORTI (2024- yil yanvar-dekabr, mln.AQSH doll.)*

	Hajm Mln. AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da	Ulushi, % da
Namangan viloyati	596,5	103,5	100,0
Namangan sh	193,4	94,7	32,4
<i>tumanlar:</i>			
Mingbuloq	10,2	5,1m.	1,7
Kosonsoy	91,5	132,8	15,3
Namangan	22,9	88,2	3,8
Norin	14,0	112,9	2,3
Pop	45,0	2,8m.	7,5
To'raqo'rg'on	85,5	67,5	14,3
Uychi	49,7	125,1	8,3
Uchqo'rg'on	21,3	82,4	3,6
Chortoq	4,0	153,3	0,7
Chust	41,8	93,7	7,0
Yangiqo'rg'on	14,8	2,0m.	2,5

Eng yuqori hajm,
mln. AQSH dollari

Namangan sh. 193,4

To'raqo'rg'on 85,5

Kosonsoy 91,5

Eng quyi hajm,
mln. AQSH dollari

Yangiqo'rg'on 14,8

Mingbuloq 10,2

Chortoq 4,0

Viloyat eksporti tarkibida eng yuqori ulushni Namangan shahri 32,4 % bilan 193,4 mln. AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Chortoq tumani 0,7 % bilan 4,0 mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

* Tabiiy gaz va elektr energiyasi yetkazib berish, shuningdek, maxsus eksport va safarlar bo'yicha rasmiy statistik ma'lumotlar, O'zbekiston Respublikasi viloyatlari, tuman va shaharlari bo'yicha taqsimlanmagan.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI

Hukumat tomonidan qishloq xo'jaligi va bog'dorchilikni rivojlantirishga katta e'tibor qaratilayotgani bois eksport qilinayotgan mahsulotlar sifati va hajmi yildan-yilga ortib bormoqda. Jumladan, 2024- yilning yanvar-dekabr oylarida 77 627,5 tonna meva va sabzavotlar eksporti amalga oshirilgan bo'lib, ushbu ko'rsatkich 2023- yilning mos davriga nisbatan -33,5 % ga yoki -39 262,9 tonnaga kamaydi.

Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Pokiston (1,4 %), XXR (26,5 %), Rossiya (31,2 %), Ozarbayjon (3,8 %) hamda Turkiya (11,1 %) davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

2024- yilning yanvar-dekabr oylarida oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo'lgan 61 851,0 ming. AQSH dollari qiymatidagi meva-sabzavot eksport qilindi. Bu ko'rsatkich 2023-yilning mos davriga nisbatan jami eksportdagi ulushi 11,5 % ni tashkil etdi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI

(2024- yil yanvar-dekabr, o'zgarish sur'atlari, qiymatga nisbatan)

<p>Uzum</p> <p>4 288,5 ming. AQSH dollari</p> <p>4 173,5 tonna</p> <p> 59,4 % ↓</p>	<p>Piyoz</p> <p>2 172,2 ming. AQSH dollari</p> <p>12 605,3 tonna</p> <p> 66,2. % ↓</p>	<p>Pomidor</p> <p>3 304,0 ming. AQSH dollari</p> <p>3 305,4 tonna</p> <p> 115,5 % ↑</p>
<p>Xurmo</p> <p>2 077,4 ming. AQSH dollari</p> <p>2 513,6 tonna</p> <p> 126,4 % ↑</p>	<p>Uzum quritilgan</p> <p>1 412,3 ming. AQSH dollari</p> <p>660,5 tonna</p> <p> 56,9 % ↓</p>	<p>Karam</p> <p>967,3 ming. AQSH dollari</p> <p>2 631,9 tonna</p> <p> 48,8 % ↓</p>

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARINING EKSPORT GEOGRAFIYASI (2024- yil yanvar-dekabr)

Davlatlar	Tonna	Ming. AQSH dollari	Ulushi, % da *
 Rossiya	20 921,8	20 753,9	31,2
 XXR	22 781,3	17 630,8	26,5
 Turkiya	2 387,8	7 351,5	11,1
 Pokiston	4 584,6	941,0	1,4
 Ozarbayjon	924,2	2 528,7	3,8
 Boshqa davlatlar	26 027,7	17 237,5	25,9

* qiymat ifodasidan

2024- yilning yanvar-dekabr oylarida meva va sabzavotlar eksportining qiymat jihatidan eng katta hajmi Rossiyaga to'g'ri keldi (meva va sabzavotlar eksporti umumiy hajmining 31,2 % ni), bu ko'rsatkich Pokistonga eksport hajmidan 20,8 barobar ko'p.

TO‘QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI

So‘nggi yillarda yengil sanoatda yuqori qo‘shilgan qiymatdagi mahsulotlar ishlab chiqarish rivojlanib bormoqda. Yengil sanoat iqtisodiy jihatdan O‘zbekiston uchun muhim soha bo‘lgani holda, aholi bandligining yuqori darajasini, shuningdek, sanoat salohiyatiga hamda davlatimizning xalqaro nufuziga hissa qo‘shilishini ta‘minlaydi.

To‘qimachilik mahsulotlarining eksporti hajmlarining oshishini bevosita paxta xomashyosini o‘rniga tayyor mahsulot ishlab chiqarish va qo‘shimcha qiymat yaratish maqsadida amalga oshirilgan islohotlar natijasi sifatida qarash mumkin.

Xususan, 2024- yilning yanvar-dekabr oylari yakuni bo‘yicha 301,1 mln. AQSH dollarilik to‘qimachilik mahsulotlari eksporti amalga oshirilib, umumiy eksportning 50,4 % ini tashkil etib, o‘tgan yilga nisbatan -2,4 % ga kamaydi.

Eksport qilingan to‘qimachilik mahsulotlari tarkibida tayyor trikotaj kiyimlar (26,8 %), tayyor to‘qimachilik mahsulotlari (35,8 %) va boshqa to‘qimachilik mahsulotlari (16,3%) asosiy ulushni egallagan. Yil boshidan to‘qimachilik mahsulotlari dunyoning 31 ta davlatiga eksport qilindi.

TO‘QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI

(2024- yil yanvar-dekabr, ming. AQSH dollari)

301,1 (2023 yil.: 308,6)

Jami

(0)

Ip kalava

107,8 (108,9)

Tayyor to‘qimachilik mahsulotlari

12,6 (13,0)

Trikotaj mato

51,0 (46,2)

Gazlamalar

80,7 (93,6)

Tayyor trikotaj kiyimlar

NAMANGAN VILOYATINING IMPORTI

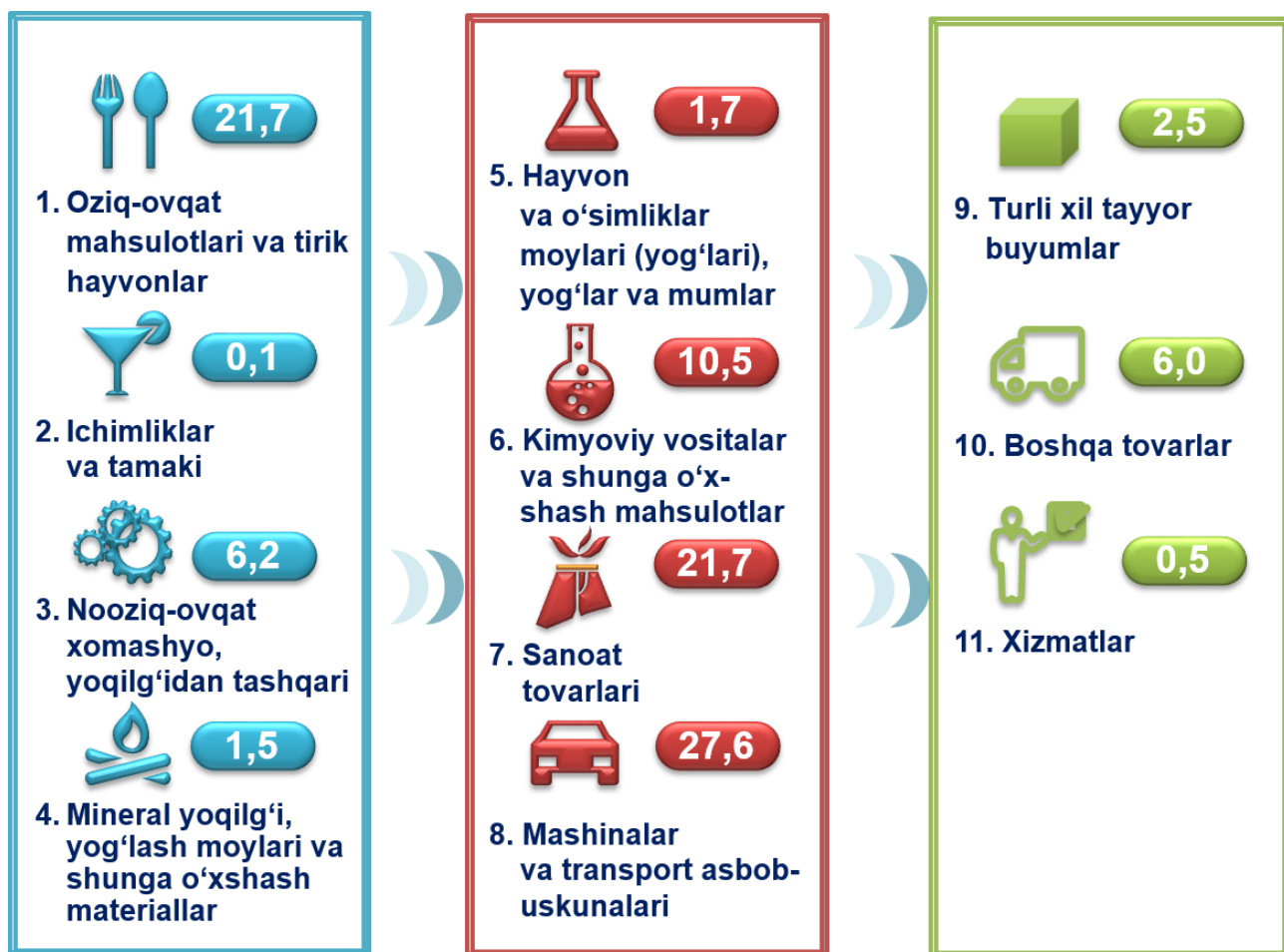

2024- yilning yanvar-dekabr oylarida import hajmi 745,1 mln. AQSH dollarini va 2023- yilning mos davriga nisbatan 89,9 % ni tashkil etdi. Import tarkibida eng katta ulush, mashinalar va transport asbob-uskunalari (27,6 %), sanoat tovarlari (21,7 %) hamda oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (21,7 %) hisobiga to'g'ri keldi.

XSST BO'YICHA IMPORT TARKIBI

(2024- yil yanvar-dekabr ulushi, % da)

Tovarlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2024- yilning yanvar-dekabr oylarida import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 83,5 mln. AQSH dollariga kamaydi. Xizmatlar importi esa 3,1 mln. AQSH dollariga yetdi.

NAMANGAN VILOYATINING XSST BO'YICHA IMPORTI TARKIBI *(yanvar-dekabr, yillar kesimida)*

XSST tarkibi	Mln. AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nis- batan. % da	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Jami import	828,6	745,1	119,2	89,9	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	152,9	161,7	137,7	105,8	17,8	21,7
Ichimliklar va tamaki	0,1	0,8	1702,2m	7,4m.	0,0	0,1
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	43,0	46,3	110,3	107,8	5,3	6,2
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	18,6	11,4	89,1	61,2	2,3	1,5
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	17,8	12,5	60,9	70,5	2,2	1,7
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	91,1	78,4	100,4	86,1	10,9	10,5
Sanoat tovarlari	196,2	161,9	121,3	82,5	24,7	21,7
Mashinalar va transport asbob- uskunalari	251,2	205,8	112,6	81,9	30,5	27,6
Turli xil tayyor buyumlar	20,4	18,3	103,8	89,6	2,4	2,5
Xizmatlar	6,9	3,1	8176,4 m	44,7	0,0	0,5
Boshqa tovarlar	30,4	44,7	-	147,0	-	6,0

XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR IMPORTI TARKIBI (2024- yil yanvar-dekabr)

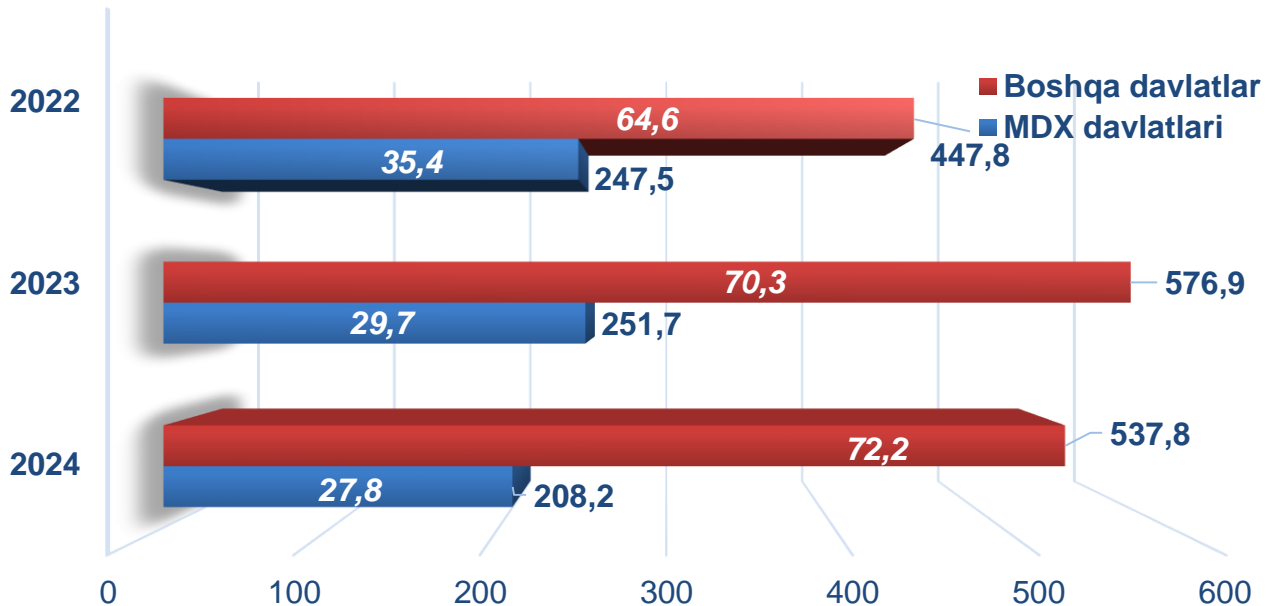
XSST bo'limi nomi	Ming. AQSH dollari	2023- yilning mos davriga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	161 722,4	105,8
03-bo'limga kiritilgan hayvonlardan tashqari, tirik hayvonlar	22 483,5	211,8
Don va ularning mahsulotlari	21 149,1	49,2
Hayvonlar uchun ozuqa	11 826,6	101,7
Kofe, choy, kakao, mahsulotlar va ulardan iborat mahsulotlar	9 251,2	85,8
Sut mahsulotlari va parranda tuxumi	15 390,0	133,9
Go'sht va go'sht mahsulotlari	56 271,1	128,8
Sabzavot va meva	9 019,7	60,6
Turli oziq-ovqat mahsulotlari va preparatlari	13 221,8	2,5m.
Baliq (dengiz sut emizuvchilari emas), shaqaloqlar, mollyuskalar va suv umurtqasizlari va ulardan tayyorlanadigan tayyorgarlik	1 023,1	2,8m.
Shakar, shakar mahsulotlari va asal	2 086,1	185,8
Ichimliklar va tamaki	961,2	7,4m
Ichimliklar	961,2	7,4m
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	46 302,0	107,9
Qo'shimcha massa va makulatura	393,9	37,6
Moyli urug'lar va moyli mevalar	3 799,0	130,9
Metall rudalari va metall lom	267,3	132,9
Tabiiy kauchuk (sintetik kauchuk va regenerlangan rezina)	610,1	56,6
Tiklash va o'rmon materiallari	35 052,4	113,6
Bo'limga kiritilgan 56 dan tashqari o'g'itlar uchun xomashyo va mineral xomashyo (ko'mir, neft va qimmatbaho toshlardan tashqari)	3 922,6	188,6
Boshqa toifalarga kiritilmagan hayvon va o'simlik mahsulotlari	1 532,9	43,8
To'qimachilik talchalari (tops va boshqa chizilgan jundan tashqari) va ularning chiqindilari (ip yoki matolarga qayta ishlanmagan)	723,9	58,4
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	11 363,7	61,2
Gaz, tabiiy va sun'iy	23,9	40,3
Neft, neft mahsulotlari va shunday materiallar	3 586,2	32,4
Ko'mir, koks va briкетter	7 753,6	104,0
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	12 532,8	70,5
Ishlangan hayvonlar va o'simlik moylari va moylari; hayvon va o'simlik urug'lari; boshqa toifalarga kiritilmagan hayvon yoki o'simlik yoki o'simlik yo'llaridan tibbiy aralashmalar va preparatlar	3 978,0	92,5
O'simlik moylari va dekabrlari, xom ashyosi, rafinlangan yoki fraksiyalangan	8 509,6	63,4
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	78 416,3	86,1
Boyog'chi va dubil moddalar va boyoqchilar	10 358,4	92,8
Tibbiyot va farmatsevtika mahsulotlari	28 100,0	2,1m.
Noorganik kimyoviy moddalar	2 176,9	72,2
Organik kimyoviy moddalar	5 245,1	55,3
Yoqilmagan shakldagi plastmassalar	3 374,4	106,4
Dastlabki shakldagi plastmassalar	19 740,3	57,2
O'g'itlar (272-guruhga kiritilganlardan tashqari)	108,2	1,4
Boshqa toifalarga kiritilmagan kimyo materiallari va mahsulotlar	8 502,8	113,4
Efir moylari, rezinoidlar va parfyumer moddalar; tualet preparatlari, jalb qiluvchi va yoyuvchi vositalar	810,3	53,1

XSST bo'limi nomi	Mln. AQSH dollari	2023- yilning mos davriga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari	161 772,6	82,4
Qimmatbaho, karton va qo'shimcha massa, qo'shimcha yoki karton buyumlar	8 713,9	83,1
Boshqa toifalarga kiritilmagan metall buyumlar	11 339,3	85,1
Tizimdan va yog'chidan iborat buyumlar (mebeldan tashqari)	13 095,5	126,7
Teri, boshqa toifalarga kiritilmagan tayyor teridan ishlab chiqarilgan buyumlar	130,7	50,5
Boshqa toifalarga kiritilmagan ruda bo'lmagan qazilma mahsulotlar	7 886,2	66,7
Boshqa toifalarga kiritilmagan rezina buyumlar	2 686,2	77,9
To'qimachilik ip tishlari, matolar, boshqa toifalarga kiritilmagan tayyor buyumlar va shunday mahsulotlar	70 638,8	75,0
Rangli metallar	841,4	87,0
Cho'gin va bolat	46 440,6	90,4
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	205 801,6	81,9
Avtomobillar (shu jumladan, havo yodgichidagi transport vositalari)	38 539,3	73,4
Elektr aloqasi, ovozni yozib olish va ovozni chiqarish apparaturasi va uskunolari	188,9	137,1
Ma'lumotlarni avtomatik ishlash uchun mas'ul mashinalar va uskunalar	2 585,6	80,0
Metallarni ishlash mashinalari	3 699,0	119,4
Aniq tarmoqlar uchun maxsus mo'ljallangan mashinalar	86 654,3	73,5
Boshqa toifalarga kiritilmagan sanoat uchun maxsus bo'lmagan mashinalar va uskunalar va boshqa toifalarga kiritilmagan mashinalar detallari	42 765,9	111,5
Boshqa transport uskunolari	81,8	61,6
Boshqa toifalarga kiritilmagan elektr mashinalari, apparatlari va asbob-uskunolari va ularning elektr detallari (shu jumladan, boshqa toifalarga kiritilmagan elektr maishiy asbob-uskunalarining elektrik bo'lmagan detallari)	21 320,4	90,7
Energogenerator mashinalar va uskunalar	9 966,4	80,8
Turli xil tayyor buyumlar	18 275,7	89,6
Boshqa toifalarga kiritilmagan suv o'tkazish-kanalizatsiya, isitish va yoritish uskunalarining blok binolari, armatura va mustahkamlashlari	4 607,0	176,0
Yo'l buyumlari, sumkalar va shunday konteynerlar	99,6	25,0
Mebel va uning detallari, to'qimachilik buyumlari, matraslar, matraslar tiklovlari, yo'laklar va shunday mebel	535,3	95,7
Poyabzal	104,8	45,9
Kiyim-kecha buyumlari va kiyim-kecha buyumlari	576,7	69,1
Boshqa toifalarga kiritilmagan turli tayyor buyumlar	7 574,3	100,9
Boshqa toifalarga kiritilmagan maxsus, ilmiy va nazorat asbob-uskunolari va apparatlari	4 724,2	58,3
Fotosurat apparaturasi, uskunalar, xarajat materiallari va boshqa toifalarga kiritilmagan optik buyumlar; soat	53,8	34,5

2024- yilning yanvar-dekabr natijalariga ko'ra MDH mamlakatlaridan import ulushi **27,8 %** ni tashkil etib, 2023- yilning mos davriga nisbatan **-1,9 %** ga kamaydi.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARDAN TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTI HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar-dekabr, mln. AQSH dollari, ulushi, % da)

2024- yilning yanvar-dekabr oyida Namangan viloyati **67** ta davlatdan tovar va xizmatlar importini amalga oshirdi. Yetti yirik hamkor davlatlar (XXR, Rossiya, Turkiya, Hindiston, Germaniya, Qozog'iston Belarus va Qirg'iz Respublikasi) jami importning **4/5** qismini tashkil etdi.

VILOYAT IMPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2024- yil yanvar-dekabr, % da)

NAMANGAN VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARDAN AMALGA OSHIRGAN IMPORTI HAJMLARI VA O'SISH SUR'ATLARI (yanvar-dekabr)

Davlatlar	Mln. AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmdagi o'rni	
	2023- y.	2024- y.	2023- y.	2024- y.	2023- y.	2024- y.
Xitoy	271,3	271,7	117,5	100,2	1	1
Rossiya Federatsiyasi	114,1	84,0	101,8	73,6	2	2
Hindiston	32,2	71,8	2,8m.	2,2m.	3	3
Qozog'iston	66,0	55,0	97,2	83,4	4	4
Turkiya	63,0	48,8	103,9	77,5	5	5
Qirg'iziston	24,0	33,7	116,2	140,4	6	6
Germaniya	36,4	32,5	137,7	89,2	7	7
Belarus	36,4	27,6	113,2	75,7	8	8
Koreya Respublikasi	24,1	21,6	143,2	89,9	9	9
Fransiya	14,2	11,5	139,0	80,9	10	10
Malayziya	15,3	10,4	102,1	67,9	11	11
Indoneziya	1,9	9,7	28,6	5,1m.	12	12
Italiya	14,1	9,5	2,8m.	67,2	13	13
Polsha	20,2	7,3	152,1	36,2	14	14
Avstriya	8,2	4,2	2,9m.	50,9	15	15
Niderlandiya	2,7	3,8	162,4	143,6	16	16
Tojikiston	4,7	3,7	142,5	78,5	17	17
Chexiya Respublikasi	2,4	3,5	119,8	147,1	19	18
Eron	9,1	3,4	2,5m.	37,1	21	19
Shvetsiya	0,2	3,0	5,3m.	15,5m.	24	20

NAMANGAN VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA IMPORTI

(2024- yil yanvar-dekabr, mln. AQSH doll.)

	Hajm Mln. AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da	Ulushi, % da
Namangan viloyati	745,1	89,9	100,0
Namangan sh	382,3	91,0	51,3
<i>tumanlar:</i>			
Mingbuloq	4,5	41,5	0,6
Kosonsoy	24,9	75,7	3,3
Namangan	30,9	84,8	4,1
Norin	28,5	48,0	3,8
Pop	28,3	139,0	3,8
To'raqo'rg'on	45,1	72,6	6,1
Uychi	37,1	75,4	5,0
Uchqo'rg'on	7,9	64,8	1,1
Chortoq	67,1	120,6	9,0
Chust	71,4	148,7	9,6
Yangiqo'rg'on	17,0	79,7	2,3

Eng yuqori hajm,
mln. AQSH dollari

Namangan sh. 382,3

To'raqo'rg'on 45,1

Chortoq 67,1

Eng quyi hajm,
mln. AQSH dollari

Mingbuloq 4,5

Uchqo'rg'on 7,9

Yangiqo'rg'on 17,0

Viloyat importi tarkibida eng yuqori ulushni Namangan shahri **51,3 %** bilan **382,3** mln. AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Mingbuloq tumani **0,6 %** bilan **4,5** mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

MASHINALAR VA TRANSPORT ASBOB-USKUNALARI IMPORTI

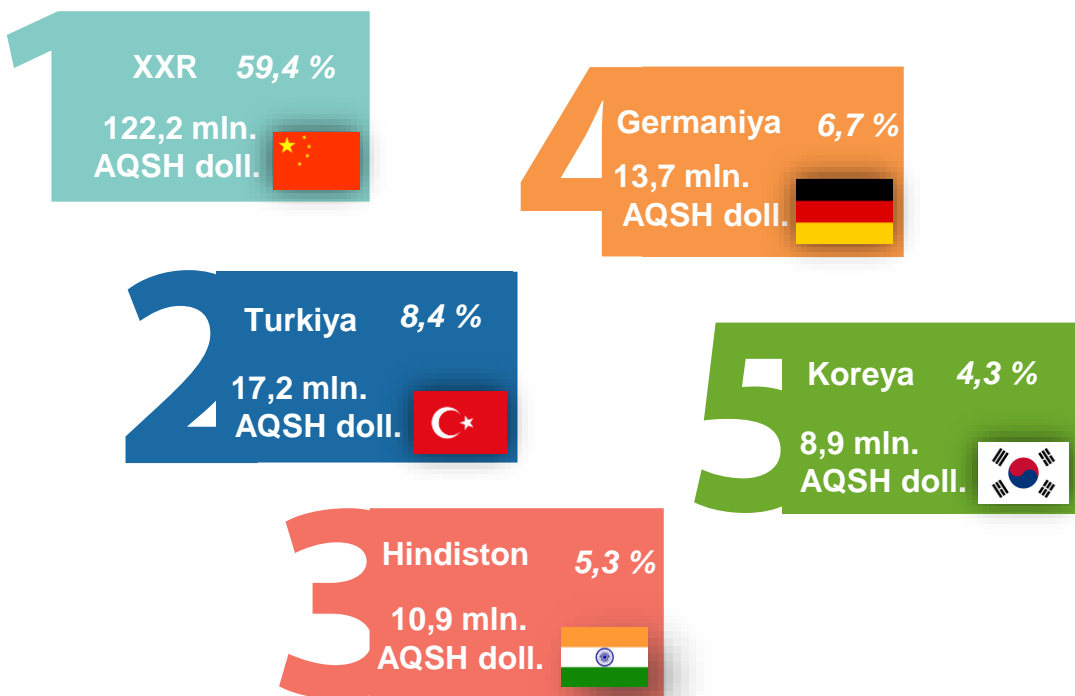

Viloyatda investitsiya muhitining yaxshilanib borayotgani sari va ushbu sohada amalga oshirilayotgan islohotlar natijasida mashina va asbob-uskunalar importining oshishi tabiiy hol.

Jumladan, 2024- yilning yanvar-dekabr oyida import tarkibida mashinalar va transport asbob-uskunalar hajmi **205,8** mln. AQSH dollarini tashkil etib, 2023- yilning shu davriga nisbatan **-18,1** % ga kamaydi va importning umumiy hajmidagi ulushi **27,6** % ga yetdi.

MASHINA VA TRANSPORT ASBOB-USKUNALARI IMPORT QILINGAN ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR (2024- yil yanvar-dekabr)

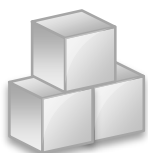
2024- yilning yanvar-dekabr oylarida mashina va transport asbob-uskunalar importi hajmi o'tgan yilning shu davriga nisbatan **-45,4** mln. AQSH dollariga kamaydi. Ushbu tovarlarni Namangan viloyatiga yetkazib berishning asosiy qismi XXR — **122,2** mln. AQSH dollari, Turkiya — **17,2** mln. AQSH dollari, Koreya — **8,9** mln AQSH dollari, Hindiston — **10,9** mln. AQSH dollari, Germaniya – **13,7** mln. AQSH dollari, kabi davlatlarga to'g'ri keldi.

SANOAT MAHSULOTLARI IMPORTI

2024- yilning yanvar-dekabr oylarida import tarkibida sanoat mahsulotlari tovarlari hajmi 161,9 mln. AQSH dollarini tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan -17,4 % ga kamaydi va importning umumiy hajmidagi ulushi 21,7 % ga yetdi.

SANOAT MAHSULOTLARI IMPORT QILINGAN ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR (2024- yil yanvar-dekabr)

68,1 mln. AQSH doll.
ulushi – 42,1 %

XXR

24,3 mln. AQSH doll.
ulushi – 15,0 %

Rossiya

15,2 mln. AQSH doll.
ulushi – 9,4 %

Turkiya

24,9 mln. AQSH doll.
ulushi – 15,4 %

Qozog'iston

10,8 mln. AQSH doll.
ulushi – 6,7 %

Germaniya

Sanoat mahsulotlari importida beshta yirik hamkor davlatlar (Xitoy Xalq Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi, Turkiya, Qozog'iston, Germaniya) jami importning 19,3 % ini tashkil qiladi, bu 143,5 mln. AQSh dollarini tashkil etadi.